

**SOSIAALI- JA TERVEYSALAN HENKILÖSTÖN RIITTÄVYYDEN JA SAATAVUUDEN
TILANNEKUVAN JA ENNUSTETYÖN ALATYÖRYHMÄ**

Aika	Ke 2.3.2022 klo 9.00-12.00	
Paikka	Microsoft Teams -kokous	
Osallistujat	Päivi Nygren, neuvotteleva virkamies, STM (pj.)	(x)
	<i>Jäsenet</i>	
	Liisa Larja, erityisasiantuntija, TEM	(x)
	varajäsen: Minna Ylikännö, erityisasiantuntija, TEM	
	(-)	
	Anni Lausvaara, toiminnanjohtaja, Vanhustyön keskusliitto, HALI ry	(x)
	varajäsen: Riikka Shemeikka, johtaja, Kuntoutussäätiö, HALI ry	(x)
	Pirjo Tuominen, kehittämis- ja laatujohtaja, A-klinikka, HALI ry	(x)
	Pertti Mäkelä, tutkimuspäällikkö, JHL ry	(x)
	varajäsen: Karoliina Bonfils, järjestelmäasiantuntija, JHL ry	(x)
	Jonna Borgström, työmarkkinatutkija, Jyty ry	(x)
	varajäsen: Keijo Hiltunen, sopimusasiantuntija, JHL ry	(-)
	Jari Lipsanen, puheenjohtaja, Suomen Psykologiliitto, JUKO ry	(-)
	varajäsen: Anu Halonen, puheenjohtaja, Toimintaterapeuttiliitto, JUKO ry	(x)
	Jukka Vänskä, tutkimuspäällikkö, Lääkäriliitto, JUKO ry	(x)
	varajäsen: Heta Piirto, toiminnanjohtaja, Suomen Puheterapeuttiliitto, JUKO ry	(x)
	Juho Ruskoaho, työmarkkinatutkija, KT	(x)
	varajäsen: Niina Paakkonen, työmarkkinatutkija, KT	(x)
	(x)	
	Riikka Krause, työmarkkinatutkija, KT	(x)
	varajäsen: Tanja Vierula, työmarkkinatutkija, KT	(x)
	Mervi Flinkman, työvoimapolitiittinen asiantuntija, Tehy ry	(x)
	varajäsen: Ralf Sund, ekonomisti, Tehy ry	(x)
	Jussi Salo, kehittämisjohtaja, SuPer	(x)
	varajäsen: Leena Kaasinen, asiantuntija, SuPer	(-)
	<i>Pysyvät asiantuntijat</i>	
	THL	()
	OPH	()
	TTL	()
	Hyvinvointialueiden ja kuntien edustus	()
	<i>Kutsuttuna</i>	
	Terhi Tevameri, toimialapäällikkö, Sosiaali-, terveys- ja hyvinvointiala, Varsinais-Suomen TE-toi-	
misto (x)		

1. Kokouksen avaus ja osallistujien esittäytyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00. Osallistujat esittelivät itsensä.

2. Sosiaali- ja terveysalan henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelma

Puheenjohtaja esitteli sosiaali- ja terveysalan henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden työryhmää ja asettamista. Hallituksen budjettiriihessä syyskuussa 2021 tehtiin kirjaus, jonka mukaan hallitus käynnistää STM:n johdolla poikkihallinnollisen ohjelman sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan saatavuuden turvaamiseksi sekä lyhyellä että pidemmällä aikavälillä.

STM käynnisti strategisen ohjelman, jonka tarkoituksena on löytää kestäviä ratkaisuja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden edellyttämän osaavan työvoimatarpeen kattamiseksi lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä alueelliset erot huomioiden.

Puheenjohtaja taustoitti myös ohjelman strategisia painopistealueita, ohjelman organisointia sekä työryhmän jäseniä. Lisäksi puheenjohtaja esitteli ohjelman vuoden 2022 osalta työsuunnitelmaa ja tavoitteita sekä työryhmän ehdotuksia alatyöryhmäkohtaisiksi tavoitteiksi ja toimiksi

Käydyssä keskustelussa tuotiin esille tietopohjan hajanaisuuteen, ajantasaisuuteen ja tietopuutteisiin liittyviä havaintoja. Oleellista on yhtenäinen ja tietopohja. THL:n mukanaolo koettiin hyvin tärkeäksi.

3. Alatyöryhmän pääasialliset tehtävät

Puheenjohtaja esitteli alatyöryhmien pääasialliset tehtävät. Alatyöryhmien tehtäväksi antoja vuonna 2022 ovat seuraavat: Päätyöryhmän tekemien ehdotusten käsittely, jatkojalostaminen ja toimeenpano/yhteensovitus ministeriöissä sekä viranomaisissa sekä täydentävien ja uusien esitysten tuominen päätyöryhmän käsittelyyn omalla vastuualueella päätyöryhmän toimeksiantojen mukaisesti.

Asiakohdassa puheenjohtaja toi esille myös ohjelmaan ja alatyöryhmiin kytkeytyvän asiantuntijaverkoston tämänhetkisiä organisaatiotahoja.

4. Päätyöryhmän ehdotukset alatyöryhmän tehtävälalla

Puheenjohtaja taustoitti päätyöryhmän ehdotuksia tilannekuva ja ennustetyön (tietopohja) tehtävälalla.

Asettamispäätöksen mukaisesti ja osana ohjelman aloitusta tuotetaan eri viranomaisten ja toimijoiden tietoon, sen kokoamiseen ja analyysiin sekä tutkimuksen yhteydessä esitettyihin arvioihin pohjautuva koottu tietopohja ja ennusteet kansallisesta sekä alueellisesta työvoimatarpeesta ja sen edellyttämistä toimenpidekategorioista.

Lisäksi tietopohjan ja analyysin muodostaminen vakiinnutetaan pysyväksi menettelytavaksi valtioneuvostotasolla.

5. Alatyöryhmän ensivaiheen toimeksiannot

Asiakohdassa puheenjohtaja esitteli tilannekuva ja ennustetyön tavoitteita ja toimia yksityiskohtaisemmin. Tavoitteina ja toimina on, että henkilöstön riittävyys ja saatavuus on jatkuva ja painotettu osa tiedolla johtamista. Lisäksi tiedon hajanaisuus ja vaikea saatavuus korjataan niin, että käytössä on yhdenmukainen ja ajantasainen tietopohja tiedolla johtamisen välineeksi.

Alustavaa esivalmistelua jo tehty, tavoitteena, että päästään syvemmälle analytiikkaan. Osana esivalmistelua on käynnistetty selvitystyö, jonka toteuttajana toimii NHG Finland Oy. Selvityksen tuella sote-alan henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden tietopohjan ja ennusteiden sisällöistä ja vastuutahoista muodostetaan kokonaiskuva nykytilanteesta sekä tunnistetaan tietopuutteet ja tietojen yhteensovittamisen mahdollisuudet tietojohdamisen näkökulmasta.

Selvitystyön tuottaman nykytilanteen kokonaiskuvan pohjalta valmistellaan yhteistyössä THL:n, muiden arviointitoimintojen ja keskeisten sidosryhmien kanssa pysyvä kansallinen arviointitoiminnon malli, joka yhteen sovittaen kokoaa ja analysoi vuosittain tilastoviranomaisien ja muiden toimijoiden tietopohjan, muodostaa ennusteet kehityksestä sekä tuottaa tietokuutioita.

Käydyssä keskustelussa tuotiin esille konkreettisia ehdotuksia, millaisista osa-alueista tietoa tarvittaisiin: mm. kansainvälinen vertailuaineisto, palvelutarpeen kasvu, eläköityminen, ikäntyneiden palvelut, lainsäädännön vaikutukset, työurien pituus, koulutustarpeet, määrälliset työvoimatarpeet. Tärkeitä kysymyksiä ovat: miksi työvoiman tarpeet ja kysyntä eivät ole tasapainossa sekä miten ne saadaan tasapainoon. Tehtävät toimenpiteet ovat kriittisiä. Käytiin myös keskustelua alatyöryhmän roolista: onko se enemmän tiedon kokoamista vai johtopäätösten tekemistä. Todettiin, että tulkinta ja johtopäätökset ovat alatyöryhmän pääasiallinen rooli.

Tiedon kokoamista varten on jo kerätty koontia tietolähteistä yhteiselle alustalle. Tämä alusta avataan alatyöryhmän jäsenille siten, että sinne voidaan ladata aineistoa yhteiseen käyttöön. Tämä alusta toimii tässä vaiheessa myös selvitystyön tukena.

6. Asiantuntijasihteerin nimeäminen ryhmän keskuudesta

Terhi Tevameri toimii asiantuntijasihteerinä.

7. Lähetekeskustelu kutsuttavista tilapäisistä asiantuntijoista

Käytiin lähetekeskustelu kutsuttavista tilapäisistä asiantuntijoista. Ehdotettiin seuraavia teemoja, joista voitaisiin kuulla tilapäisiä asiantuntijoita: erikoissairaanhoidon työvoimatarveennakointi sekä varautuminen poikkeusoloihin. Alustus työperäisen maahanmuuton vaikutuksista kriisitilanteen johdosta.

Työ- ja elinkeinoministeriön asiantuntijat voisivat esitellä omaa tietopohja ja ennakointityötään, joita tehdään muilla toimialoilla.

8. Alatyöryhmän työskentelyn periaatteet

Puheenjohtaja alusti työskentelyn periaatteista. Varajäsenet voivat osallistua halutessaan kokouksiin.

9. Päätyöryhmän työskentelyn etenemisjärjestys ja alatyöryhmän kokousaikataulu 2022

Puheenjohtaja esitteli alustavan kokousaikataulun vuodelle 2022.

10. Muut mahdolliset asiat

Kalenterikutsut sovittiin lähetettäväksi koko vuodeksi.

11. Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen

Seuraava kokous on 17.3 klo 11.00 -14.00. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.45.